

Skriftlig fremsættelse (20. november 1997)

Forskningsministeren (Jytte Hilden):

Jeg tillader mig herved for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Grundforskningsfond. (Mulighed for en delvis uddeling af fondens kapital og ændring af fondens uddelingspraksis).

(Lovforslag nr. L 92).

Folketinget vedtog i 1991 at oprette Danmarks Grundforskningsfond med en kapital på 2 mia.kr., som kom fra statens salg af Statsanstalten for Livsforsikring. Formålet med oprettelsen af fonden var at styrke enestående dansk forskning på internationalt niveau.

Fonden har siden med et budget på over 800 mio.kr. kunne finansiere i alt 23 forskningscentre, der spænder vidt fra Center for Atomfysik til Søren Kierkegaard Forskningscentret. Disse centre har nu været igennem en omfattende evaluering af internationale eksperter, der viser, at fonden har bestået sin prøve. Resultatet har nemlig været, at fonden på fornem vis har medvirket til, at dansk forskning på adskillige fagområder er kommet op i den internationale elite og ikke mindst har sikret, at kvaliteten af den unge generation af forskere har fået et gevaldigt løft.

Fondens faglige virke har således fuldt ud bevist, at vi satsede rigtigt i 1991, da vi oprettede fonden.

Siden oprettelsen af fonden er realrenten imidlertid halveret, hvilket er samfundsøkon-

misk godt, men dårligt for grundforskningsfonden. Afkastet af grundkapitalen vil således kun kunne bidrage med ca. 90 mio.kr. i de kommende år til uddeling målt i faste priser. Medens vi ved oprettelsen på baggrund af den daværende høje realrente havde en forudsætning om, at fonden ville få op imod 200 mio.kr. til årlige uddelinger.

Hvis fonden derfor fortsat skal være et væsentligt instrument i den offentlige støtte af forskning og kunne fastholde et aktivitetsniveau, som netop har vist så imponerende resultater, ser regeringen ingen anden udvej, end at give fonden mulighed for at anvende dele af kapitalen til uddeling. Samtidig haster det med en afklaring af fondens finansielle situation, da fonden står foran at skulle tage stilling til, hvormange af de eksisterende centre, der kan videreføres.

Det foreslås derfor, at fonden får mulighed for at bruge op til halvdelen af grundkapitalen målt i faste priser over de næste 8 år. Herefter skal Folketinget påny tage stilling til fondens uddelinger og organisatoriske ramme.

Yderligere tilsigtes der med lovforslaget en ajourføring af de eksisterende regler på baggrund af de hidtidige erfaringer med fonden og retsudviklingen i øvrigt.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.